

Interpelacja ws. Papui Zachodniej w Polsce i odpowiedź MSZ

25 lipca 2021

W czerwcu 2021 roku poseł IX Kadencji Sejmu RP, Tomasz Aniśko z Partii Zieloni, jako pierwszy poseł RP złożył oficjalną interpelację poselską w sprawie sytuacji w Papui Zachodniej. Interpelacja skierowana bezpośrednio na ręce Zbigniewa Raua, Ministra Spraw Zagranicznych odnosiła się zarówno do kontekstu historycznego indonezyjskiej obecności w Papui Zachodniej oraz bieżących wydarzeń.

Zwróciwszy uwagę na bilans ofiar indonezyjskiej obecności w Papui Zachodniej, Tomasz Aniśko w złożonym piśmie przywołuje los dziesiątek tysięcy uchodźców zmuszonych na przestrzeni ostatnich 30 miesięcy do opuszczenia własnych domów w następstwie indonezyjskich operacji wojskowych w górskich rejonach Papui Zachodniej. Odwołując się do konkretnych przypadków wylicza pozasądowe zabójstwa z ostatnich miesięcy, przypisywane indonezyjskim funkcjonariuszom, wymieniając poszczególne ofiary z imienia i nazwiska. Wspomina o więźniach politycznych i trwającym poruszeniu społeczno-politycznym w Papui Zachodniej wokół nowej wersji Specjalnej Autonomii (Otsus Jilid II). Poseł Tomasz Aniśko zapytał ministra spraw zagranicznych o stanowisko Polski wobec zgłoszonych przypadków naruszeń praw człowieka, w tym o poparcie programu „mediacji” między społeczeństwem zachodniopapuaskim a rządem indonezyjskim. Wreszcie zwrócił polskiej dyplomacji uwagę na to, że kolejne kraje Afryki, Karaibów i Pacyfiku, a także Holandia i Wielka Brytania otwarcie apelują o wysłanie misji Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka (UNHCHR) do Papui Zachodniej, a do samej Indonezji o otwarcie swojego terytorium i jej przyjęcie. W tym kontekście poseł Partii Zieloni zapytał MSZ czy Polska popiera apel Forum Wysp Pacyfiku i krajów ACP

bądź czy rozważane jest „zainicjowanie indywidualnego apelu w imieniu Polski w tej sprawie do UNHCHR i Republiki Indonezji?”.

Odpowiedź na interpelację poselską Tomasza Aniśko, z upoważnienia szefa MSZ, udzielił Piotr Wawrzyk, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Pismo Pana Wawrzyka udzielone w tonie powściągliwym i dyplomatycznym zawiera deklarację o wielotorowym i wszechstronnym zaangażowaniu Polski w kwestię praw człowieka i monitoringu sytuacji w Azji Południowo-Wschodniej. „Pragnę zapewnić Pana Posła, iż poszanowanie praw człowieka i fundamentalnych wartości na całym świecie, a więc również w Republice Indonezji uważam za kwestię niezwykle istotną. Apelujemy o poszanowanie praw człowieka jako powszechnych, przyrodzonych, niezbywalnych, niepodzielnych i współzależnych. Ponadto aktywnie uczestniczymy w dialogu dot. praw człowieka pomiędzy Indonezją a Unią Europejską” – zapewnił Sekretarz Stanu w MSZ Polski.

Pisząc o przywiązaniu Polski do znaczenia „mediacji” w rozstrzyganiu problemów i sporów politycznych przedstawiciel polskiego MSZ wyraził również przekonanie, iż Indonezja „będąc uczestnikiem systemu ONZ Republika Indonezji jest poddawana mechanizmom kontrolnym w zakresie poszanowania praw człowieka”.

Wreszcie w finalnej deklaracji Piotr Wawrzyk napisał: „W kwestii dostępu Wysokiej Komisarz NZ ds. Praw Człowieka na terytorium Republiki Indonezji – Polska konsekwentnie popiera oraz apeluje do wszystkich państw o zagwarantowanie swobodnego dostępu do własnego terytorium dla wszystkich międzynarodowych podmiotów monitorujących sytuację praw człowieka, w tym dla Biura Wysokiej Komisarz NZ ds. Praw Człowieka, procedur specjalnych Rady Praw Człowieka i in”.

Free West Papua Campaign Poland, czyli „Kampania na Rzecz Niepodległości Papui Zachodniej – oddział w Polsce” przyjęła z uznaniem zaangażowanie posła Tomasza Aniśko w kwestię sytuacji

i łamania praw człowieka w Papui Zachodniej, a także przywrócenia elementarnej sprawiedliwości na terytorium zajętych od lat 1960. przez administrację Indonezji. Składając interpelację w sprawie Papui Zachodniej i synchronicznie w tym samym czasie wnosząc „zapytanie poselskie” do MSZ w sprawie sytuacji Jakóba Skrzypskiego, polskiego więźnia politycznego w Indonezji, Tomasz Aniśko oświetlił niezwykle ważne kwestie, które konsekwentnie marginalizowane są nie tylko w polskich ale i europejskich programach i debatach politycznych.

Pomimo odległości geograficznej Polska ponosi współodpowiedzialność za zatwierdzenie Aktu Wolnego Wyboru, niedemokratycznej procedury na podstawie, której Indonezja rości sobie prawo do zachodniej części Nowej Gwinei. Polska głosując aprobującą za Rezolucją 2504 XXIV ONZ z 19 listopada 1969 roku uświęciła na arenie międzynarodowej aneksję Papui Zachodniej. Tamtego dnia kraj kojarzony z formułą „za wolność Naszą i Waszą” walnie przyczynił się do zacieśnienia wolności w Melanezji, na Zachodnim Pacyfiku. Na współczesnym pokoleniu leży obowiązek symbolicznego i autentycznego odcięcia się od tej niechlubnej spuścizny gabinetu Władysława Gomułki. Każda poselska inicjatywa służąca wyniesieniu tego problemu na światło dzienne, a w szczególności istotna interwencja, jak choćby ta wyrażająca poparcie dla wysłania misji Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka do Papui Zachodniej, stanowi elementarny krok na tej drodze.

Free West Papua Campaign Poland wyraża nadzieję, że sama deklaracja zawarta w odpowiedzi na interpelację poselską, a wyrażona przez Sekretarza Stanu przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Piotra Wawrzyka a mianowicie – Polska konsekwentnie popiera oraz apeluje do wszystkich państw o zagwarantowanie swobodnego dostępu do własnego terytorium dla wszystkich międzynarodowych podmiotów monitorujących sytuację praw człowieka – znajdzie wkrótce swoje potwierdzenie w kierunkowej nocie polskiej dyplomacji skierowanej do Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka w kontekście misji do Papui

Zachodniej, a także samej Zjednoczonej Republiki Indonezji (NKRI).

Autorstwo: Zespół Free West Papua Campaign Poland

Źródło: FWPCPoland.wordpress.com

Korespondencja z MSZ w ww. sprawie

1. Interpelacja nr 24690 do ministra spraw zagranicznych w sprawie sytuacji w Papui Zachodniej:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=C44JDW>

2. Odpowiedź na interpelację nr 24690 w sprawie sytuacji w Papui Zachodniej:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=C4VE4Q>

3. Zapytanie nr 3676 do ministra spraw zagranicznych w sprawie sytuacji i statusu obywatela Polski pozbawionego wolności na terytorium Indonezji:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=C44JEU>

4. Odpowiedź na zapytanie nr 3676 w sprawie sytuacji i statusu obywatela Polski pozbawionego wolności na terytorium Indonezji:

<https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=C4VEAJ>